

Linguistik/ Grammatik des Deutschen als Fremdsprache ...

Allg. Syllabus A1–B1 (Sozialpflege)

1. Studienjahr:

1. Používání členů v němčině I. – člen určitý a neurčitý (1.1.), člen nulový (2.1.)
2. Osobní zájmeno I. – tvary 1. pádu, vztah k jednotlivým osobám, tykání a vykání (1.1.),
3. Časování německých sloves v přítomnosti I., klasifikace dle časovatelnosti (1.1.), pravidelná slovesa (1.1.), nepravidelná slovesa (4.1.)
4. Časování pomocných sloves sein (1.1.), haben (2.1.), syntaktické hledisko (1.1.)
5. Pořádek slov v němčině I. – zákl. typy slovosledu (topikalizace, nominální charakter), větné členy (1.1.),
6. Praktické problémy jazyka (komunikace, vokály, konsonanty, sl.druhy, gram. kategorie, syntax) (1.1.)
7. Deklinace podstatných jmen se členem určitým, neurčitým v sg. – typ 1a 3 (2.1.), typ 2 (slabé) (5.1.)
8. Negace I. – nicht, kein, použití, lexikálně pevná spojení (2.1.),
9. Přídavná jména I. – funkce a použití přídavných jmen, predikativní použití (2.1.),
10. Číslovky 0–1 000 000, základní matematické operace (2.1.)
11. Prepozice s dativem (3.1.), prepozice s akuzativem, sémantika, rozdíly v používání + příklady, splývání se členem určitým (3.1.)
12. Osobní zájmeno II. – skloňování ... (3.1.)
13. Pořádek slov II. – postavení předmětů, obměna v případě os. zájm. es (3.1.), nepřímý pořádek slov (3.1.)
14. Skloňování a použití tázacích zájmén I. – wer a was (3.1.)
15. Přívlastňovací zájmena – poznámky ke skloňování, funkce a použití (4.1.), vyjadřování česk. „svůj“ (4.1.)
16. Imperativ a jeho vyjádření (4.1.), použití rozkazovacího způsobu (4.1.), opisné tvary imperativu (4.1.)
17. Časové údaje (4.1.), otázky k časovým údajům (4.1.), použití některých předložek u čas. údajů (4.1.)
18. Tvoření množného čísla podstatných jmen, typy deklinace v plurálu (5.1.)
19. Prepozice s dativem a akuzativem – lokální a temporální použití, rozdíly v používání (5.1.)
20. Slovesa stehen x stellen, liegen x legen, hängen x hängen – významové rozdíly (5.1.)
21. Funkce osobního zájmena „es“ I. – součást verbálního vyjádření, existenciální vazba „es gibt“ (5.1.),
22. Ukazovací zájmena dieser, jeder, solcher ... – deklinace v sg. a pl., nesklonné tvary ... (6.1.)
23. Modalita/ modální slovesa a sloveso wissen – časování (5.1.), základní významy modálních sloves (6.1.)
24. Údaje míry, hmotnosti a množství – 7 Fass ... (6.1.),
25. Negace II. – nein, doch v odpovědích na zápornou otázku ... (6.1.),
26. Přídavná jména v přívlastku – tvoření temporálních a lokálních příd. jmen (6.1.), záporné formy (6.1.)

2. Studienjahr:

1. Slovesa s odlučitelnou/ neodlučitelnou předponou – charakter, postavení a funkce předpon (8.1.),
2. Zvratné zájmeno „sich“ a jeho fce (8.1.), Reflexivní slovesa (pravá a nepravá) – časování v přítomnosti (8.1.)
3. Časově používaná příd. jména v přívlastku (8.1.); časové údaje II. – dny v týdnu, měsíce, roční období, předložky u časových údajů (8.1.), časová příslovce a jejich použití a rozdíly (8.1.)
4. Stupňování příd. jmen – tvoření (9.1.), nepravidelné stupňování, stupňování složených příd. jmen, stupňování příslovcí ... (9.1.)
5. Zeměpisné názvy – rody u názvů zemí, světadílů (9.1.), použití aus a von (9.1.), 2. pád geogr. názvů (9.1.)
6. Typy souvětí, Parataxe v němčině I. – syndetická a asyndetická větná spojení, slovosled, spojky pozice 0, I (žádná, malá změna) (9.1.), vyjadřování českého ale v němčině (9.1.)
7. Časování pomocných sloves v přítomnosti II. – sloveso werden, jeho použití a významy (10.1.)
8. Pravidelná a nepravidelná slovesa v němčině – rozdíly a zvláštnosti (10.1.), zvláštní skupiny pravidelných sloves – slovesa smíšená (10.1.),
9. Použití préterita a perfekta (10.1.), tvoření préterita a perfekta pravidelných a nepravidelných sloves – gramatické formy I. (10.1.)
10. Negace III. – neurčitá zájmena nichts, niemand x jemand, nie(mals) (11.1.)
11. Tvoření préterita a perfekta pravidelných a nepravidelných sloves – gramatické formy II. (11.1.), minulý čas smíšených (11.1., modálních a pomocných sloves (12.1.)
12. Neurčitý podmět „man“ – použití a význam (11.1.),
13. Překlad českého sám pomocí allein nebo ukazovacího zájmena „selbst“ (11.1.)
14. Futurum I a jeho vyjádření v přítomném čase (11.1.)
15. Hypotaxe I. – pořádek slov ve větě vedlejší, výjimky v postavení slovesa, souřadící spojky I. ... (12.1.)

16. Základní kriteria větné analýzy, vedlejší věty a vybočování z větného rámce ... (12.1)
17. Vedlejší věta časová I. – použití spojek als x wenn, wenn x bis ...
18. Gramatická kongruence – shoda (několikanásobného) podmětu s přísudkem (12.1.)
19. Sémantika sloves I. – sloveso „tun“ – významové rozdíly + příklady (12.1.),
20. Valence – vazby vybraných sloves, podstatných a přídavných jmen I. – bezpředložkové vazby (13.1.)
21. Vazby vybraných sloves, podstatných a přídavných jmen II. – vybrané předložkové vazby (13.1.)
22. Zájmenná příslovce ukazovací a tázací – tvorba a odlišnosti (13.1.)
23. Vlastní jména osob (ve 2. pádu) – skloňování a výjimky (13.1.)
24. Otázky doplňovací a zjišťovací, otázka zjišťovací s přímým pořádkem slov (13.1.)
25. Věta modální I. – srovnávací – použití wie a als – překlad českého „jako“ (13.1.)

3. Studienjahr:

Opakování: Tvorební préterita a perfekta pravidelných a nepravidelných sloves – gramatické formy III. (+ rozšíření) (II/8...11) (1.1.); Pořádek slov ve větě I.–III. (I/ 5; II/ 6,15) + vzájemné postavení předmětů (I/13) (1.1.)

1. Příslovečná určení v němčině, postavení příslovečných určení ve větě, větný rámec a pravidla (1.1.)
2. Parataxe v němčině II. – syndetická větná spojení, slovosled, spojky (+ opakování II/6),
3. Věta časová II. – časové vztahy: minulost, současnost, budoucnost a příslušné spojky (1.1.)
4. Věta kauzální (příčinná), kondicionální (podmínková), přípustková (koncesivní) – spojky a užití (1.1.)
5. Věty se spojkou dass, doplňkové – věty podmětne a předmětne, spojky a jejich užití + příklady ... (1.1.), krácení vět se spojkou dass a damit ...
6. Věta finální – věta účelová – vyjádření, spojky a jejich užití (české aby) + příklady ... (1.1.)
7. Některé významové rozdíly spojek para- a hypotaxe (weil x deshalb, obwohl x trotzdem ...) (1.1.)

Opakování: Deklinace podstatných jmen se členem určitým, neurčitým v sg. a pl., po přivlastňovacích zájmech (opakování I/7 a 17) (2.1.), skloňování a použití tázacích zájmen I. – wer a was (I/14)

8. Skloňování přídavných jmen I. – typy dekl. (2.1.), neskloňná přídavná jména (2.1.), zvláštnosti sk. (2.1.),
9. Tázací zájmena II. – welcher, was für ein – formy a jejich použití (2.1.)
10. Sémantika sloves II. – český význam „přinést, nést“; „zkusit, zkoušet“ – synonyma (2.1.)

Opakování – osobní zájmena II. (ve spojení s předložkami – skloňování a užití (I/12), typy skloňování přídavných jmen I. (III/8)

11. Vazby sloves, podstatných a přídavných jmen II. s předložkovou vazbou ... (další příklady ...) (3.1.)
12. Skloňování přídavných jmen II. – po neurčitých zájmech v sg. a pl., kolísání v množném čísle (3.1.)
13. Negace IV. – zápor noch nicht, noch kein/ nihct mehr kein mehr (+ opak.) (3.1.)
14. Zájmena v zastoupení podstatného jména – einer, keiner, welcher + přivlast. zájm. (3.1.)
15. Lokální příslovce – niergends, rgendwo, niergendwo a způsoby jejich negace (3.1.)

Opakování: Prepozice s dativem a akuzativem – lokální a temporální použití, rozdíly v používání (5.1.) (I/19), Zákl. číslovky, matem. operace (I/10)

16. Prepozice II. – lokální a temporální použití předložek, významové rozdíly ... (+ opakování) (4.1.)
17. Číslovky II. – řadové, neurčité číslovky + další druhy číslovek (4.1.)
18. Lokání příslovce – směrová příslovce, jejich zvláštnosti (hin, her ...), významy a složeniny (4.1.)
19. Vyjadřování českého jinak v němčině (anders x sonst) + významové rozdíly ... (5.1.)

Opakování: Časování, pravidelná a nepravidelná slovesa v němčině – rozdíly a zvláštnosti (10.1.), zvláštní skupiny pravidelných sloves – slovesa smíšená (10.1.) (II/8), Modalita/ modální slovesa a sloveso wissen – časování (5.1.), základní významy modálních sloves (6.1.) (I/23)

20. Modalita, modální slovesa II. – zvláštnosti používání, zvláštní významy způsobových sloves, (5.1.)
21. Rozvitý infinitiv s zu na podstatném a přídavném jménu; na slovesu; prostý infinitiv bez zu (5.1.)
22. Funkce osobního zájmena/ korelátu „es“ II. – obligatorní a fakultativní použití/ stylistické es/ man (5.1.)
23. Ekvivalenty českého výrazu „místo“ a jejich použití – Platz x Stelle x Ort/ ustálená spojení (5.1.)

Opakování: Ukazovací zájmena dieser, jeder, solcher ... – deklinace v sg. a pl., neskloňné tvary ... (6.1.) (I/22), zvrtné zájmeno „sich“ a jeho fce (8.1.), reflexivní slovesa (pravá a nepravá) – časování v přítomnosti (8.1.) (II/2)

24. Ukazovací zájmena II. – deklinace v sg. a pl. + jejich použití, solch-, derselbe x der gleiche ... (6.1.)
25. Reflexivní slovesa II. – minulé časy/ zvrtné zájmeno jako předmět ve 3. a 4. pádu, rozdíly mezi češtinou a němčinou (6.1.)
26. Reciproční (vespolné, vzájemnostní) zájmeno „einander“ a jeho složeniny u vybraných sloves (6.1.)
27. Prepozice z genitivem I. – základní předložky a jejich sémantika ... (6.1.)
28. Ekvivalenty českého výrazu „konec“ – Ende x Schluss (6.1.), „konečně“ – endlich x schließlich, (6.1.)

4. Studienjahr:

Opakování: Časové údaje, měsíce, roční období, časové předložky, časově používaná příd.jm. ... (8.1.) (I/16), zájmenná příslovce ukazovací a tážací – tvorba, odlišnosti (II/20), přímá otázka (opakování II/22)

1. Nepřímá otázka v němčině – doplňovací a zjišťovací (w-věty, věty se spojkou ob ...) (8.1.)
2. Věta modální II. – srovnávací – použití wie a als (opakování) + věty instrumentální (II/23)
3. Vedlejší věty účinkové (+ ireální věty důsledkové) – spojky a jejich užití + příklady ... (8.1.)
4. Věty přívlasktové – věta vztažná – typy vět, vztažná zájmena a tvary, porušování větného rámce I. (8.1.)

Opakování: Stupňování přídavných jmen v přísuku + stupňování příslovcí (II/4), zvláštnosti, stupňování složených přídavných jmen, opakování nepravidelného stupňování, elativ (II/4), Ekvivalenty čes. „dělat, konat, činit“ – slovesa tun a machen (II/18)

5. Věta modální III. – věty vylučovací + porušování větného rámce II. – wie a als ... (+ shrnutí) (9.1.)
6. Stupňování přídavných jmen v přívlasktu – skloňování, zvláštnosti tvoření, nepravidelné tvary ... (9.1.)
7. Obtížnější případy stupňování – tvary příslovcí s koncovkami –(e)stens, -st (elativ) (9.1.)

Opakování: sloveso werden, jeho použití a významy, futur I. a jeho vyjádření ..., minulé časy a funkce (II/7),

8. Rod podstatných jmen I. – určování rodu podle slovo tvorné přípony nebo způsobu tvoření ... (10.1.)
9. Infinitivní konstrukce věty účelové (um ... zu) (10.1.)
10. Modální částice v němčině – typy a příklady modálních, stupňových a negativních částic + částice ve spojení s přídavnými jmény/ příslovci – stupňující funkce (10.1.)
11. Ekvivalenty čes. „přijmout, přijímat“ – slovesa akzeptieren, annehmen, aufnehmen, empfangen ... (10.1.)

Opakování: zeměpisné názvy – rody u názvů zemí, světadílů, použití aus a von, 2. pád geografických názvů (+ výjimky) (II/5), slabé skloňování podstatných jmen (+ další výjimky a příklady) (I/7)

12. Jména obyvatel, přídavná jména odvozená od geografických názvů (11.1.)
13. Participium I a II – tvoření z vět vztažných, zvláštnosti, užití jednotlivých příčestí, konstrukce ... (11.1.)
14. Zpodstatnělá přídavná jména a příčestí I. – skloňování, příklady, ustálená spojení ... (11.1.)

Opakování: Údaje míry, hmotnosti a množství – 7 Fass ... (+ další příklady) (I/24), použití nulového členu u podstatných jmen (I/1)

15. Konjunktiv II. (kondicionál) + opisná forma würde + infinitiv – příklady a použití (12.1.)
16. Zpodstatnělá přídavná jména a příčestí II. – spojení s neurčitými zájmeny alles, etwas ... (12.1.)

Opakování: Slovesa s odlučitelnou/ neodlučitelnou předponou – charakter předpon, časování a příklady sloves (8.1.), matematické operace – zlomky, desetinná čísla, procenta ... (+ rozšíření ...) (I/10)

17. Vazby sloves, podstatných a přídavných jmen III. s předložkovou vazbou ... (další příklady ...) (13.1.)
18. Tvorba slov – skladba slova ... (opak.), kompozice, derivace, krácení, terminologizace ... (13.1.)

Opakování: Skloňování přídavných jmen II. – po neurčitých zájmenech v sg. a pl., kolísání v množném čísle ... (III/8, 12), zpodstatnělá přídavná jména a příčestí I. ... (+ rozšíření) (IV/14, 16)

1. Parataxe III. – podvojně spojky, jejich původní významy a slovosled (+ opakování III/2) (1.1.)
2. Pevná slovesná spojení – verbonominální vazby I. – sloveso „dát“ + další příklady ... (1.1.)

Opakování: Zápor v němčině + postavení záporu ve větě I–III, IV. – postavení nicht ve větě, zápor noch nicht, noch kein (III/13)

3. Pasívum – průběhové a stavové – tvoření a užití, nevyjádřený činitel děje, použití, slovosled (2.1.)
4. Negace V. – částice ještě ne, už ně – schon a noch, několikanásobný zápor – kein, nie, niemals ... (2.1.)
5. Sémantika III. – sloveso „schreiben“ ve spojení s předponami + příklady (2.1.)

Úroveň Evropského referenčního rámce pro jazyky (GeRr, ¹2002)¹

A1:

Porozumění:

Rozumím známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se mé osoby, mé rodin a bezprostředního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně.

Čtení:

Rozumím známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, např. na vývěškách, plakátech nebo v katalogích

Mluvení:

Umím se jednoduchým způsobem domluvit, je-li můj partner ochoten zopakovat pomaleji mou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mi formulovat, co se snažím říci.

Ústní projev:

Umím jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žiji, a lidi, které znám.

Psaní:

Umím napsat stručný jednoduchý text na poštovní, např. pozdrav z dovolené. Umím vyplnit formuláře obsahující osobní údaje, např. své jméno, národnost a adresu při přihlašování v hotelu.

A2:

Porozumění:

Rozumím frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se mě bezprostředně týkají (např. základní informace o mě, o mé rodině, o nakupování, o místopisu, o zaměstnání). Dokážu pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv a hlášení.

Čtení:

Umím číst krátké jednoduché texty. Umím vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. v inzerátech, proměněch, jídelních lístcích a jízdních řádech. Rozumím krátkým jednoduchým osobním dopisům.

Mluvení:

Umím komunikovat v jednoduchých běžných komunikačních situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládnou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumím na tolik abych konverzaci sám dokázal udržet.

Ústní projev:

Umím použít řadu frází a vět, abych jednoduchým způsobem popsal vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, dosažené vzdělání a své současné a předchozí zaměstnání.

Psaní:

Umím napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se mých základních potřeb. Umím napsat velmi jednoduchý osobní dopis, např. poděkování.

B1:

Porozumění:

Rozumím hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkávám v práci, ve škole, ve volném čase, atd. Rozumím smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů, které se týkají současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi mého osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně

Čtení:

Rozumím textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo které se vztahují k mé práci. Rozumím popisům událostí, pocitům a přáním v osobních dopisech.

Mluvení:

Umím si poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Dokážu se bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou mi známá, o něž se zajímám, nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koníčků, práce, cestování, aktuálních událostí)

Ústní projev:

Umím jednoduchým způsobem spojovat fráze, abych popsal své zážitky a události, své sny, naděje a cíle. Umím stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a plány. Umím vyprávět příběh nebo přiblížit obsah knihy nebo filmu a vylíčit své reakce.

Psaní:

Umím napsat jednoduché souvislé texty na témata, která dobře znám nebo která mě osobně zajímají. Umím psát osobní dopisy popisující osobní zážitky a dojmy.

¹ Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lernen, lehren, beurteilen: Niveau A1, A2, B1, B2, C1, C2. Europarat, Rat für Kulturelle Zusammenarbeit. Hrsg. vom Goethe-Institut Inter Nationes. Jürgen QUETZ, Raimund SCHIESS, Ulrike SKÖRIES. 1. Aufl. Berlin [u.a.]: Langenscheidt, 2002. 244 s. ISBN 3-468-49469-6

B2:*Porozumění:*

Rozumím delším promluvám, přednáškám a dokážu sledovat i složitou výměnu názorů, pokud téma dostatečně znám. Rozumím většině televizních zpráv a programů, které se týkají aktuálních témat. Rozumím většině filmů ve spisovném jazyce.

Čtení:

Rozumím článkům a zprávám zabývajícím se současnými problémy v nichž autoři zaujímají konkrétní postoje či stanoviska. Rozumím textům současné prózy.

Mluvení:

Dokážu se účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že mohu vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími. Dokážu se aktivně zapojit do diskuze o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory.

Ústní projev:

Dokážu se srozumitelně a plynule vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti mého zájmu. Umím vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení.

Psaní:

Umím napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících s mými zájmy. Umím napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopise dovedu zdůraznit, čím jsou pro mě události a zážitky osobně důležité.

C1:*Porozumění:*

Rozumím delším promluvám, i když nemají jasnou stavbu a vztahy jsou vyjádřeny pouze v náznacích. Bez větší námahy rozumím televizním programům a filmům.

Čtení:

Rozumím dlouhým složitým textům, a to jak faktografickým, tak beletristickým a jsem schopen ocenit rozdíly v jejich stylu. Rozumím odborným článkům a delším technickým instrukcím, a to i tehdy, když se nevztahují k mému oboru.

Mluvení:

Umím se vyjadřovat plynule a pohotově bez příliš zjevného hledání výrazů. Umím používat jazyk pružně a efektivně pro společenské a pracovní účely. Umím přesně formulovat své myšlenky a názory a vhodně navazovat na příspěvky ostatních mluvčích.

Ústní projev:

Umím jasně a podrobně popsat složité témata, rozšiřovat je o témata vedlejší, rozvíjet konkrétní body a zakončit svou řeč vhodným závěrem.

Psaní:

Umím se jasně vyjádřit, dobře uspořádat text a podrobně vysvětlit svá stanoviska. Umím psát podrobné dopisy, pojednání nebo zprávy o složitých tématech, a zdůraznit to, co považuji za nejdůležitější. Umím zvolit styl textu podle toho, jakému typu čtenáře je určen.

C1:*Porozumění:*

Bez potíží rozumím jakémukoli druhu mluveného projevu, včetně abs-traktních textů náročných svou stavbou i jazykem, jako jsou např. příručky, odborné články a krásná literatura.

Čtení:

Snadno čtu všechny formy písemného projevu, včetně abs-traktních textů náročných svou stavbou i jazykem, jako jsou např. příručky, odborné články a krásná literatura.

Mluvení:

Dokážu se zapojit do jakékoli konverzace nebo diskuze. Znáím dobře idiomatické a hovorové výrazy. Umím se plynule vyjadřovat a přesně sdělovat jemnější významové odstíny. Narazím-li při vyjadřování na nějaký problém, dokážu svou výpověď přeformulovat tak hladce, že to ostatní ani nepostřehnou.

Ústní projev:

Umím podat jasný plynulý popis nebo zdůvodnění stylem vhodným pro daný kontext a opírajícím se o efektivní logickou strukturu, která pomáhá posluchači všimnout si důležitých bodů a zapamatovat si je.

Psaní:

Umím napsat jasný plynulý text vhodným stylem. Dokážu napsat složité dopisy, zprávy nebo články a vystavět text logicky tak, aby pomáhal čtenáři všimnout si důležitých bodů a zapamatovat si je. Umím psát resumé a recenze odborných nebo literárních prací.